

Crna Gora

Ministarstvo zdravlja

Broj: 011-87/2019

Podgorica, 15. aprila 2019. godine

VLADA CRNE GORE
GENERALNOM SEKRETARIJATU

PODGORICA

Povodom inicijative "Vodovoda", doo Pljevlja, za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 14 stav 1 Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu* („Službeni list CG”, broj 80/17), Ministarstvo zdravlja, u saradnji sa Sekretarijatom za zakonodavstvo, daje sljedeće

M I Š L J E N J E

“Vodovod”, doo Pljevlja podnio je inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 14 stav 1 Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu* („Službeni list CG”, broj 80/17).

U inicijativi se navodi da je članom 14 stav 1 ovog Zakona propisano da analizu uzoraka vode uzetih u postupku monitoringa i inspekcijskog nadzora vrši laboratorija Instituta, kao zdravstvene ustanove koja je akreditovana u skladu sa standardima MEST EN ISO/IEC 17025 i ima ovlaštenje Ministarstva za vršenje analize uzoraka vode. Dalje, navodi se da je članom 10 ovog Zakona propisano da se “Institut” koji se pominje dalje u tekstu, pa i u osporenom članu, odnosi na Institut za javno zdravlje, a takav je samo jedan u Crnoj Gori i to sa sjedištem u Podgorici, te da je Zakon osporenim odredbom, laboratoriji Instituta za javno zdravlje Podgorica dao monopolistički položaj za analizu uzoraka vode i isključio sve druge laboratorije koje ispunjavaju međunarodne standarde i posjeduju sertifikate.

Podnosilac inicijative, između ostalog, navodi i da već više od deceniju u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama prikuplja ponude i najpovoljnijem ponuđaču povjerava poslove analize i monitoringa vode za piće, a da je u navedenom periodu najpovoljniji ponuđač bio Institut za javno zdravlje iz Užica, koji posjeduje sve neophodne međunarodne sertifikate i dozvole, kao i dozvolu Ministarstva zdravlja Srbije.

Osporenim odredbom, po ocjeni podnosioca inicijative, diskvalifikuju se najpovoljniji ponuđači, a u monopolistički položaj dovode oni koji su najnepovoljniji, čime se obesmišljava Zakon o javnim nabavkama, naglasivši da je članom 140 stav 3 Ustava Crne Gore zabranjeno narušavanje i ograničavanje slobodne konkurencije i podsticanje neravnopravnog, monopolističkog ili dominantnog položaja na tržištu.

Podnosilac inicijative ističe i da, shodno članu 145 Ustava Crne Gore zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom, te da osporena odredba samo deklarativno, kao uslov navodi ispunjenost međunarodnog standarda MEST EN ISO/IEC 17025, jer prethodno daje monopol Institutu, a diskvalifikuje sve ostale laboratorije i organizacije koje ispunjavaju međunarodne uslove, dok inspekcijski organi postupajući po osporenoj odredbi, donose rješenja kojima naređuju “Vodovodu” doo Pljevlja da analizu povjeri, kako se navodi u inicijativi, najskupljem ponuđaču.

Iz navedenih razloga, podnosilac inicijative predlaže Ustavnom sudu Crne Gore da ukine navedenu odredbu Zakona.

Osporenom odredbom člana 14 stav 1 Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu* propisano je da analizu uzoraka vode uzetih u postupku monitoringa i inspekcijanskog nadzora vrši laboratorija Instituta, kao zdravstvene ustanove koja je akreditovana u skladu sa standardima MEST EN ISO/IEC 17025 i ima ovlašćenje Ministarstva zdravlja za vršenje analize uzoraka vode.

Članom 14 propisuju se uslovi koje mora da ispunjava laboratorija, u smislu akreditacije u skladu sa standardima MEST EN ISO/IEC 17025 i posjedovanja ovlašćenja Ministarstva zdravlja za vršenje analize uzoraka vode, a stavom 1 ovog člana da analizu uzoraka vode uzetih u postupku monitoringa i inspekcijanskog nadzora vrši laboratorija Instituta za javno zdravlje Crne Gore.

Javno vodosnabdijevanje je djelatnost od javnog interesa koja podrazumijeva obezbjeđivanje zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu, u cilju zaštite javnog zdravlja, imajući u vidu da voda za ljudsku upotrebu ako ne ispunjava parametre zdravstvene ispravnosti propisane ovim zakonom, predstavlja opasnost po javno zdravlje i može da izazove niz zaraznih bolesti, a i da dovede do pojave epidemija.

U cilju zaštite javnog zdravlja i obezbjeđivanja zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu i njenog praćenja od strane države, kao i radi prevencije bolesti, čl. 21, 22 i 23 Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu* propisuju sprovođenje monitoringa.

Članom 21 Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu* propisano je da se, radi praćenja vrijednosti parametara zdravstvene ispravnosti vode, obavezno sprovodi monitoring vode, na osnovu analiza reprezentativnih uzoraka vode koja se distribuira tokom cijele godine, te da se sprovodi kao kontrolni (osnovni-redovni) i revizioni (periodični). Odredbom člana 22 stav 1 ovog Zakona, propisano je da monitoring vode sprovodi Institut za javno zdravlje Crne Gore, prema godišnjem programu monitoringa koji, na predlog Komisije za vode, donosi Ministarstvo zdravlja, do 1. oktobra tekuće godine za narednu godinu.

U konkretnom slučaju, ne može da se govori o narušavanju i ograničavanju slobodne konkurencije i podsticanju neravnopravnog, monopolističkog ili dominantnog položaja na tržištu, već o zaštiti javnog zdravlja i javnog interesa, u skladu sa principom utvrđenim članom 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore ("Službeni list CG", br. 1/07 i 38/13) da se, zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

Nedvosmisleno je da se radi o značajnom pitanju za Crnu Goru jer je u pitanju zaštita javnog zdravlja i javnog interesa, zbog čega je i propisano da vršenje analiza uzoraka vode uzetih u postupku monitoringa i inspekcijanskog nadzora vrši laboratorija Instituta za javno zdravlje Crne Gore, kao ovlašćena zdravstvena ustanova tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite, a u cilju zaštite zdravlja građana, prevencije i sprječavanja prenosa zaraznih bolesti, a što je i prepoznato, između ostalog i osporenim odredbom člana 14 stav 1 Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu*.

Napominjemo da je navedeno zakonsko rješenje kompatibilno i sa članom 8 stav 2 Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službeni list CG", br. 3/16, 39/16, 2/17 i 44/18) kojim je propisano da je zdravstvena djelatnost od javnog interesa.

Polazeći od navedenog, predlažemo da Ustavni sud Crne Gore odbije Inicijativu za ocjenu ustavnosti odredbe člana 14 stav 1 Zakona o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu* („Službeni list CG”, broj 80/17), koju je podnio "Vodovod", doo Pljevlja.

MINISTAR,
Dr Kenan Hrapović